

NACIONALNA
I SVEUČILIŠNA
KNJIŽNICA
U ZAGREBU

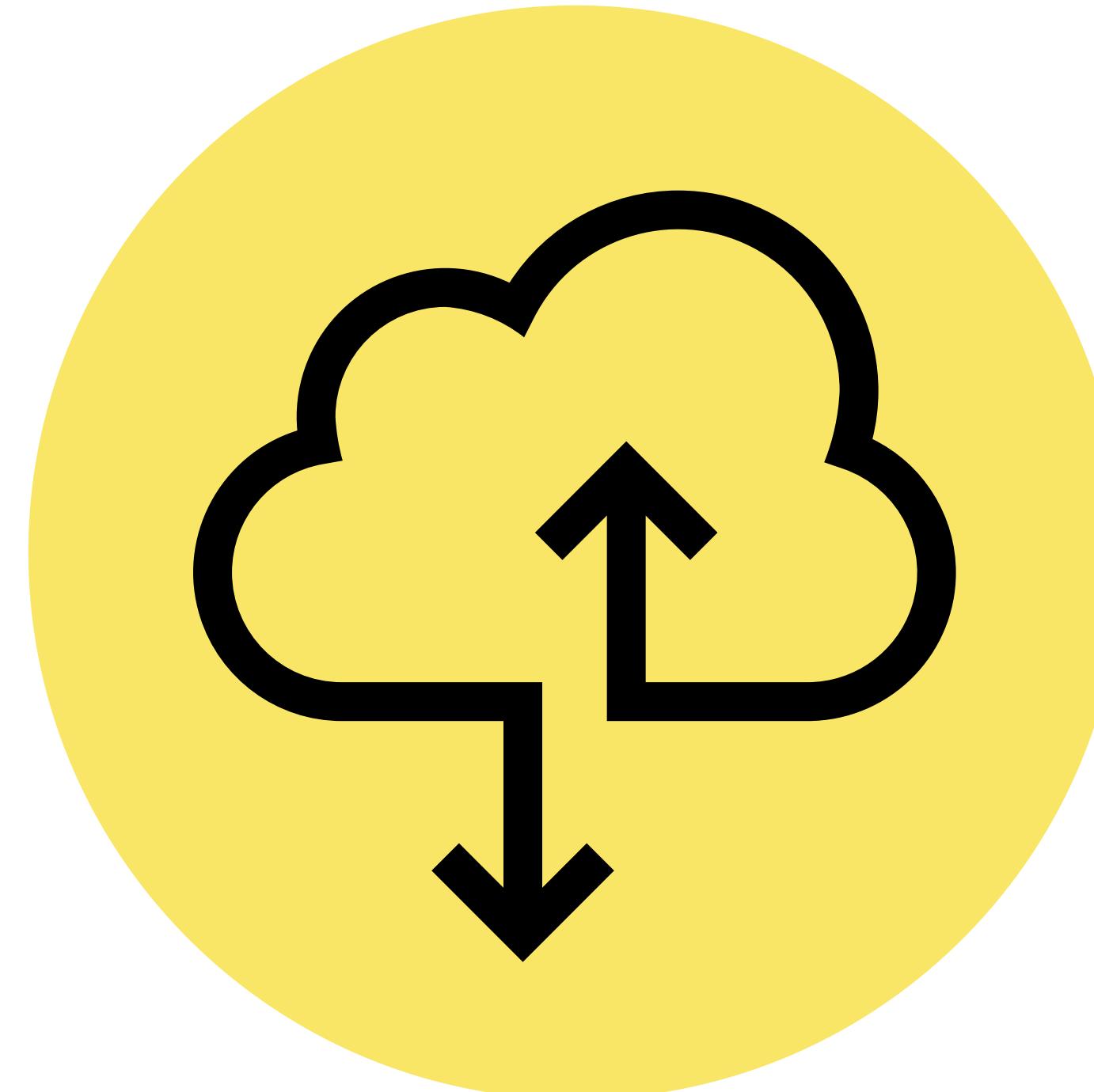
Trajna pohrana i zaštita digitalne građe u knjižnicama

- virtualni vodič

Sanja Lapiš

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

Četrnaesti festival hrvatskih digitalizacijskih projekata

Trajna pohrana i zaštita digitalne građe u knjižnicama - virtualni vodič

Sanja Lapiš

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

Četrnaesti festival hrvatskih digitalizacijskih projekata

Sažetak

- e-Kultura
- Knjižnice i digitalizacija
- Edukacija knjižničara
- O projektu
- Virtualni vodič
- Zaključak

E-Kultura

Voditelj projekta: Ministarstvo kulture i medija

Partneri: HDA, HRT, MUO, NSK.

Cilj: omogućiti trajnu pohranu i objavu digitalizirane građe
baštinskih ustanova

Trajanje projekta: 2019. – 2023.

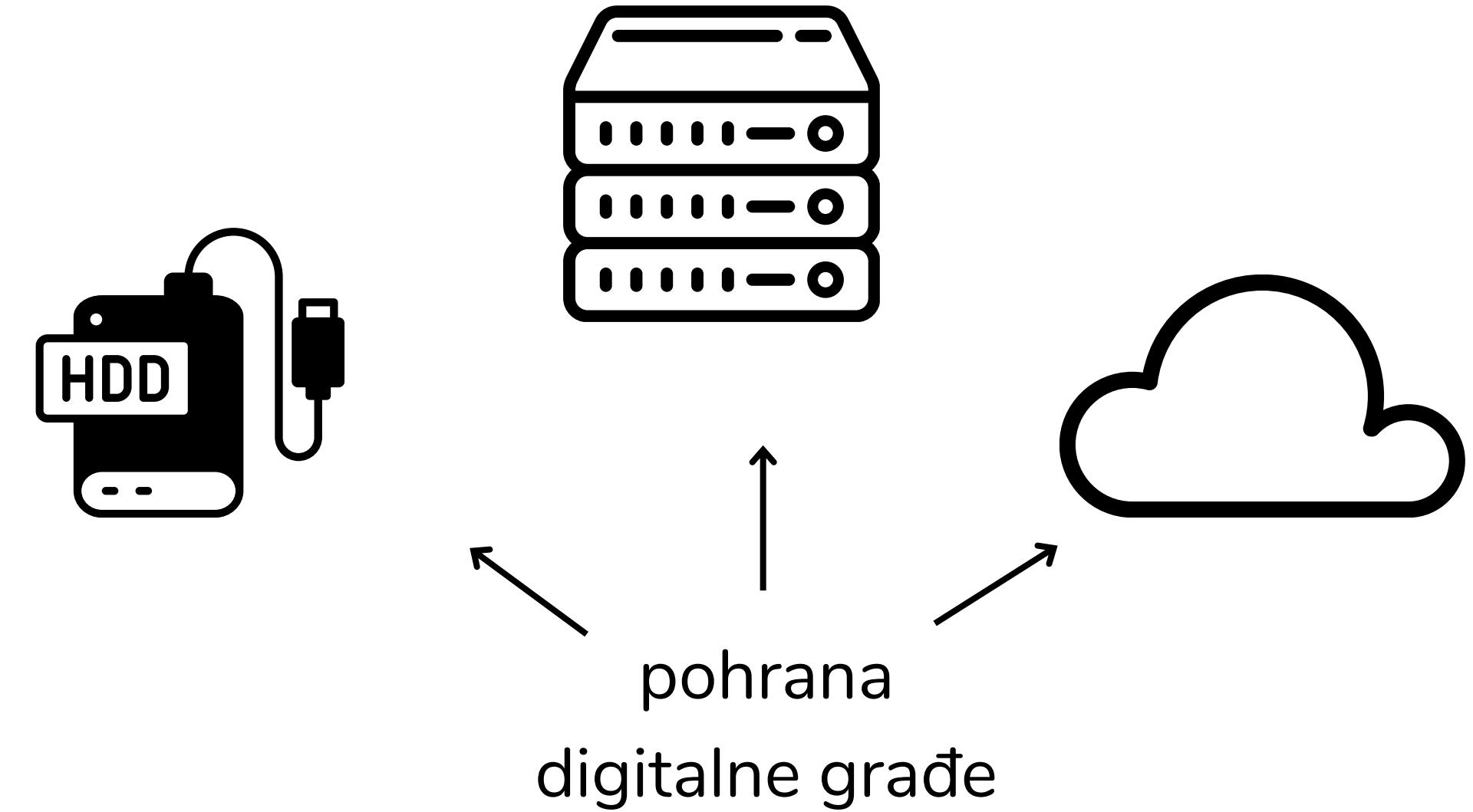
Rezultat:

- Središnji sustav za trajnu pohranu digitalne kulturne baštine
- Portal e-Kultura
- Nacionalni aggregator
- Servis za podršku tijeku digitalizacije (Goobi)
- Modul eOP

Knjižnice i digitalizacija

>150

knjižnica ima
digitaliziranu građu

CSSU radionica

Modul VIII: Digitalizacija građe

VIII.3. Trajna pohrana i dostupnost digitalne građe u knjižnicama

Radionice na skupovima i konferencijama

Pisane upute za korištenje pojedinih sustava

Online edukacije o korištenju sustava e-Kulture

...

**Edukacija
knjižničara**

Modul VIII: Digitalizacija građe

Trajna pohrana i dostupnost digitalne građe u knjižnicama

Radionica za polaznike iz Šibensko-kninske županije, Šibenik, 13. ožujka 2024.

Predavači:

Karolina Holub, Renata Petrušić, Matilda Justinić, Sanja Lapiš, Iva Adžaga Ašperger
Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

Proces digitalizacije kulturne baštine sastoji se od sljedećih koraka:

1. odabir kulturne baštine
2. priprema kulturne baštine te provedba postupka skeniranja, odnosno snimanja
3. izrada datoteka za prikaz i trajnu pohranu
4. objava i korištenje te trajna pohrana digitalizirane kulturne baštine

CSSU - VIII.3. Trajna pohrana i dostupnost digitalne građe u knjižnicama (radionica), Šibenik, 13. ožujka 2024.

MODULI I RADNI PROCESI SREDIŠNJE SUSTAVA ZA TRAJNU POHRANU

Iva Adžaga Ašperger

Šibenik

Karlovac

Kako ubrzati i olakšati edukaciju knjižničara?

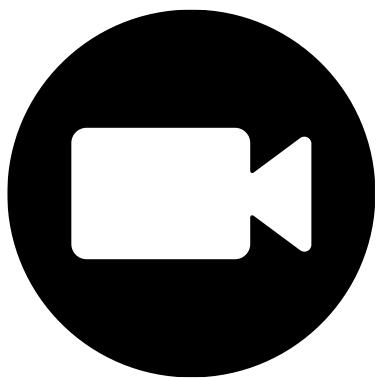
O projektu

Povod: završetak projekta e-Kultura i proces uključivanja knjižnica u sustav

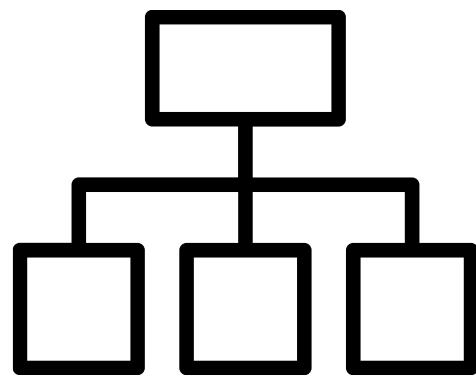
Cilj: osigurati alate za samostalnu edukaciju knjižničara (digitalizacija, trajna pohrana, sustavi e-Kultura)

Trajanje: 2024.

Virtualni vodič za trajnu pohranu i zaštitu digitalne građe u knjižnicama

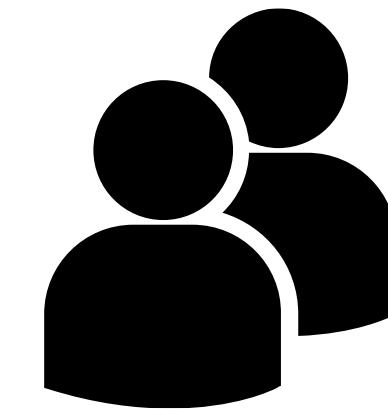
video

grafički
prikazi

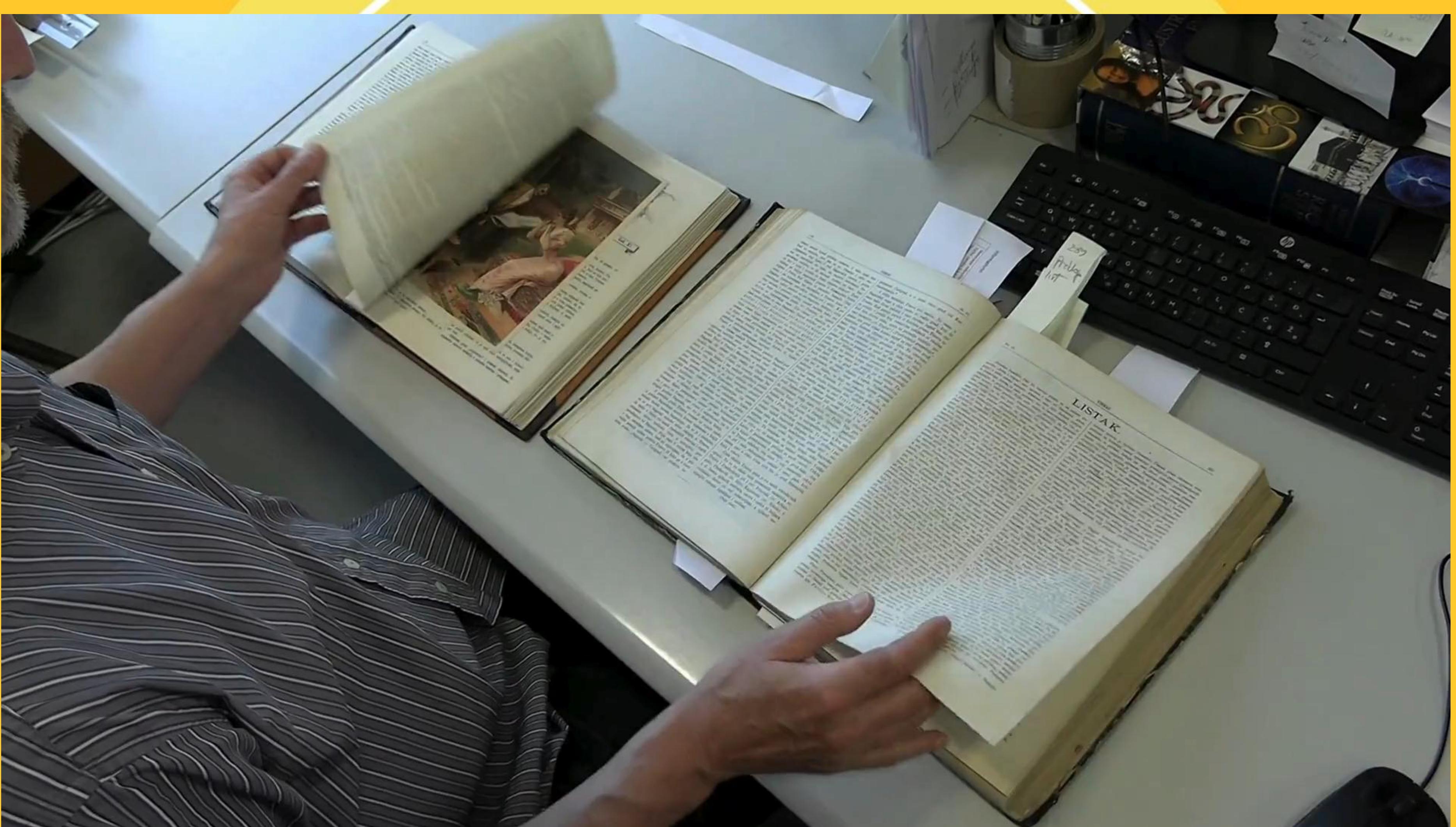
propisi

iskustva
knjižničara

Video materijali

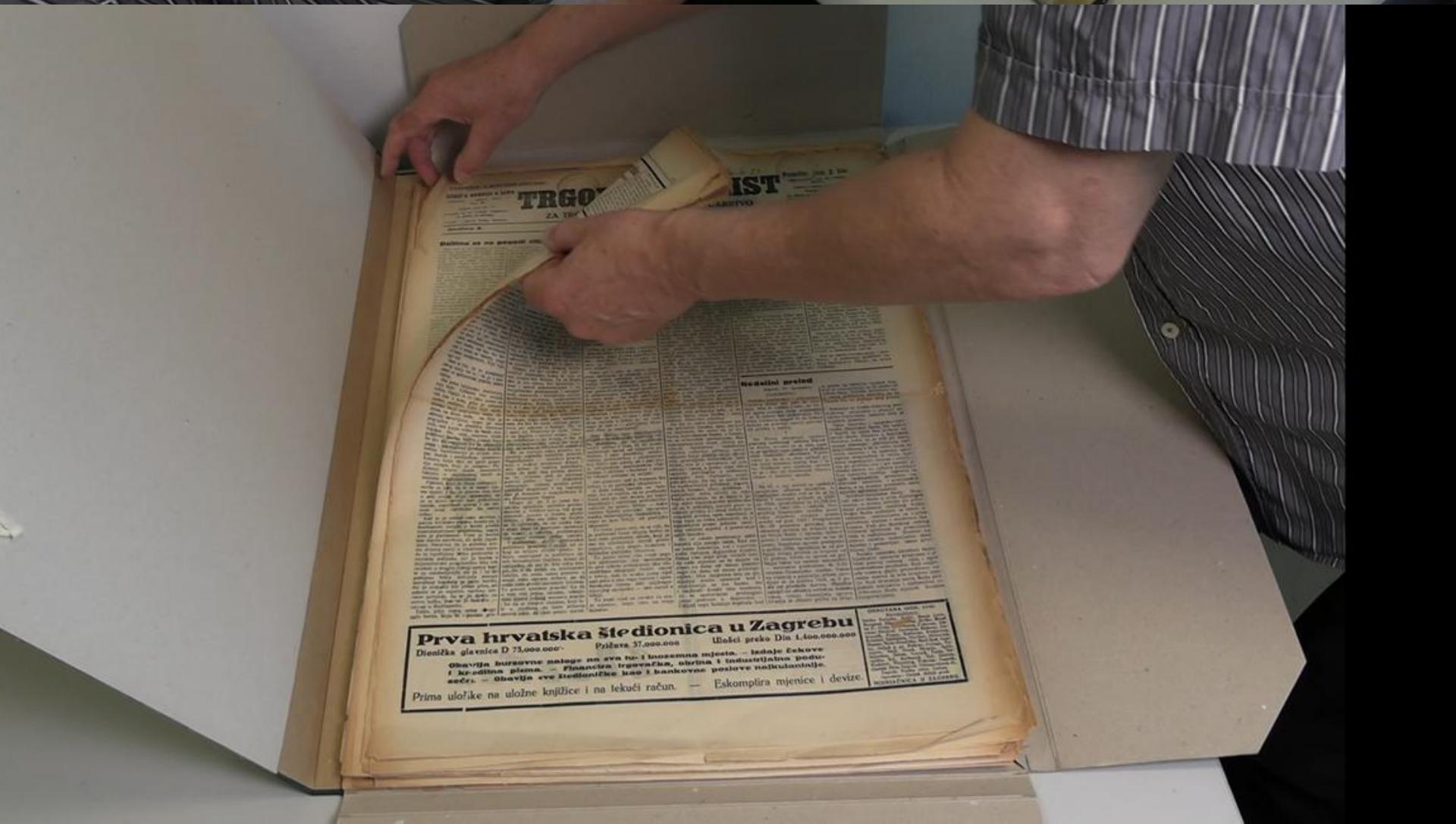
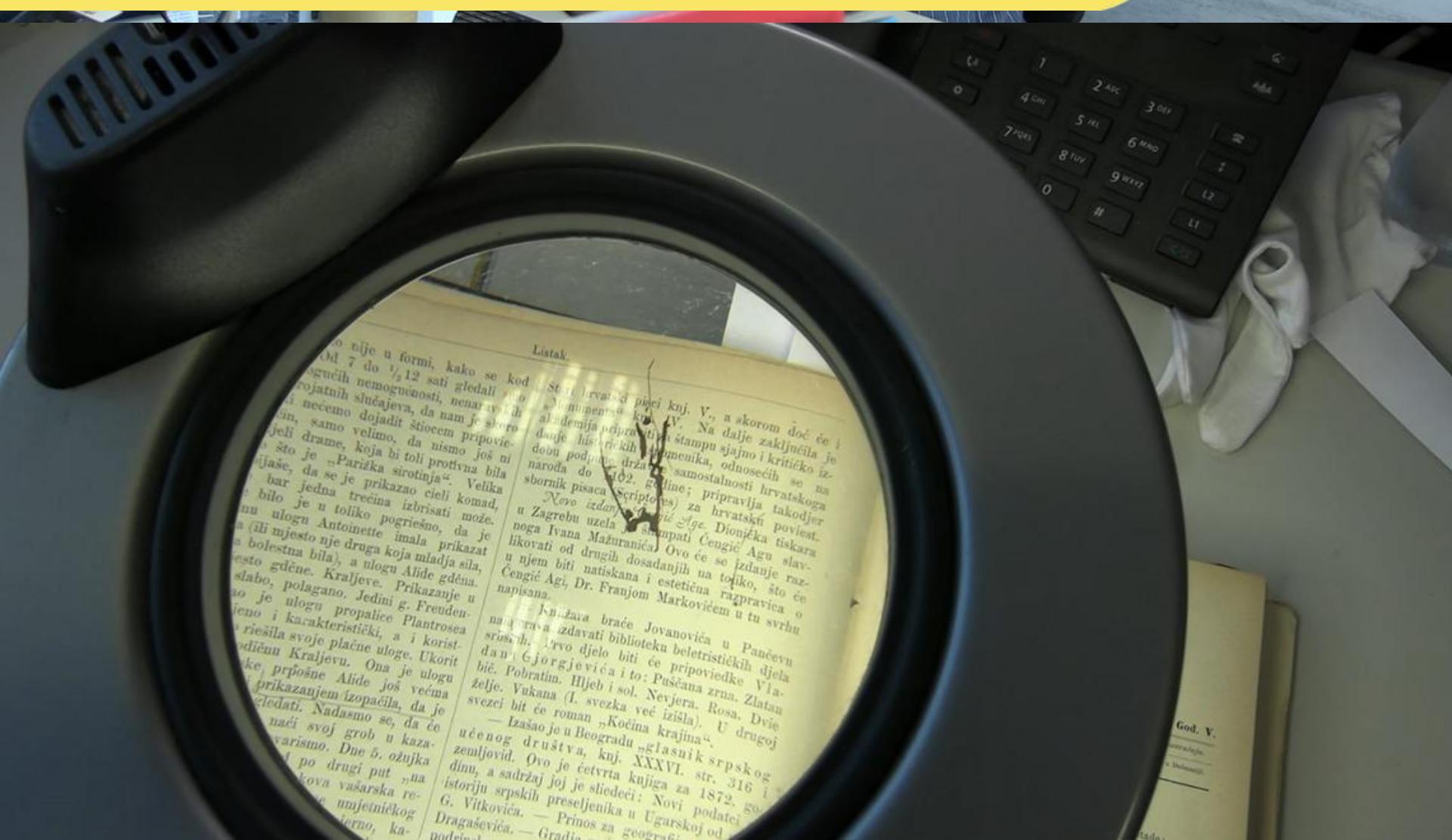

Silvio Lebinac, viši knjižničar

Koordinator procesa Zaštitna snimanja i izrada preslika / Odjel zaštita i pohrana
Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

Video materijali

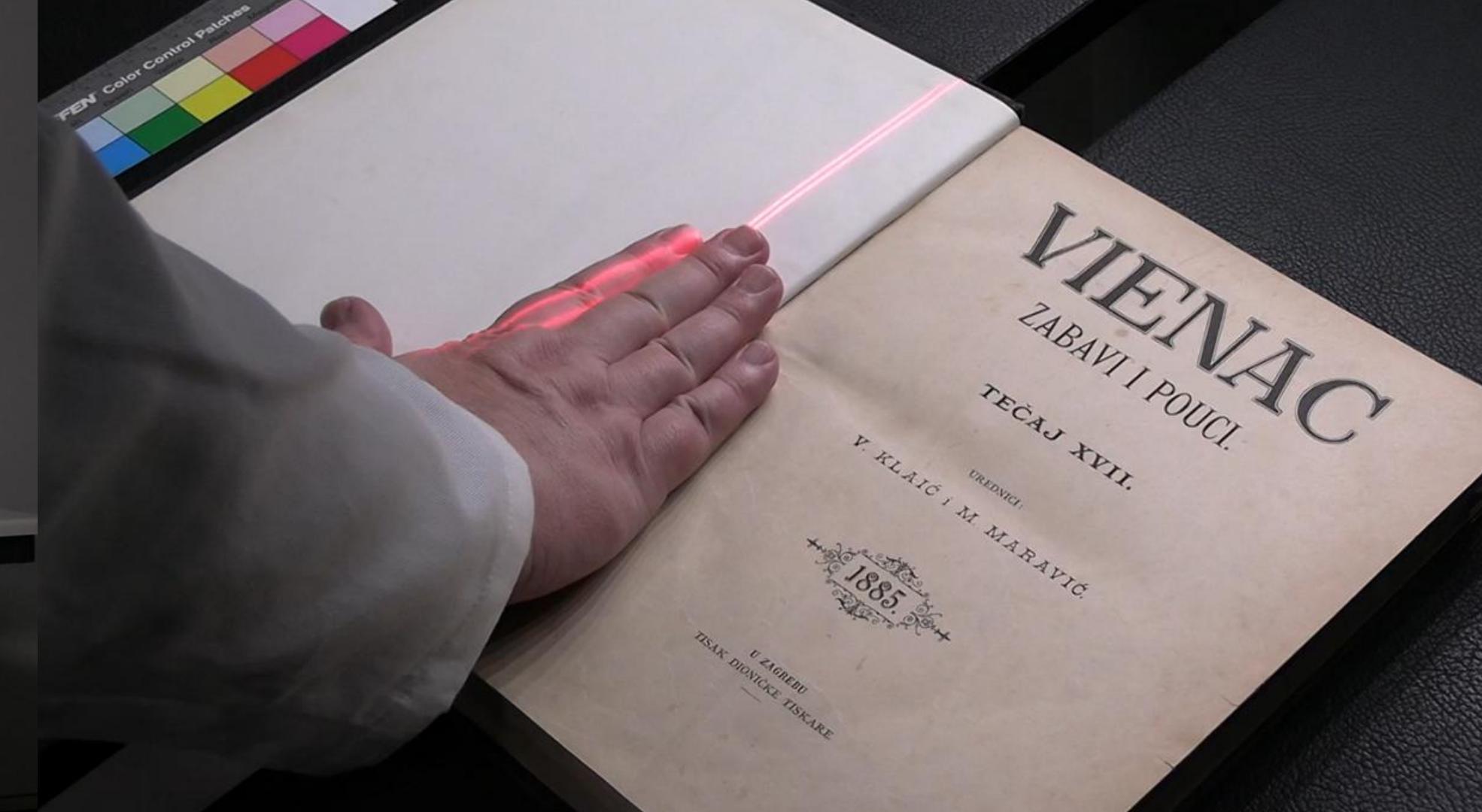

Darko Čižmek, viši konzervator tehničar – fotograf

Odjel zaštita i pohrana

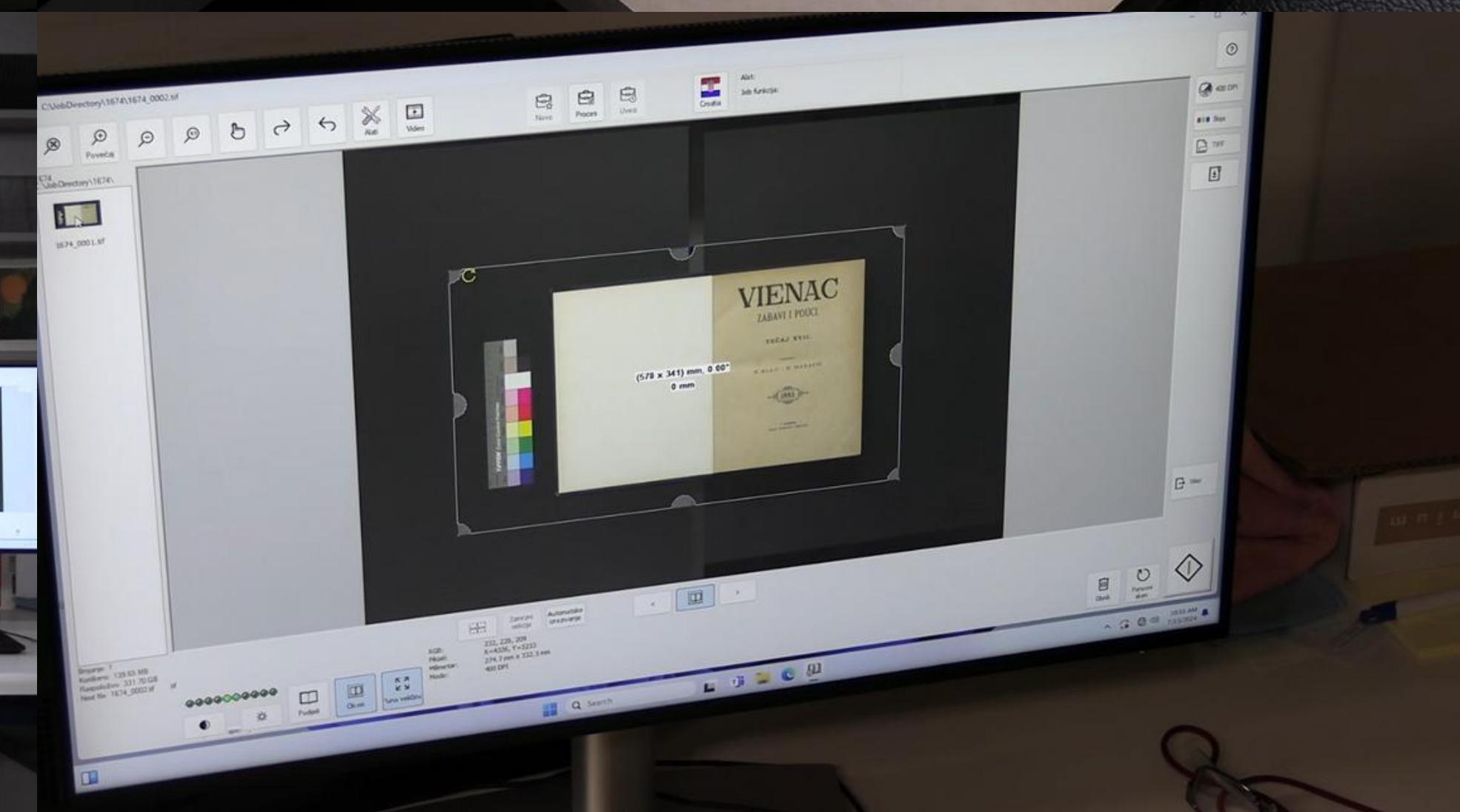
Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

Darko Čižmek, viši konzervator tehničar – fotograf

Odjel zaštite i pohrana

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

Video materijali

Đuro Singer, knjižničar

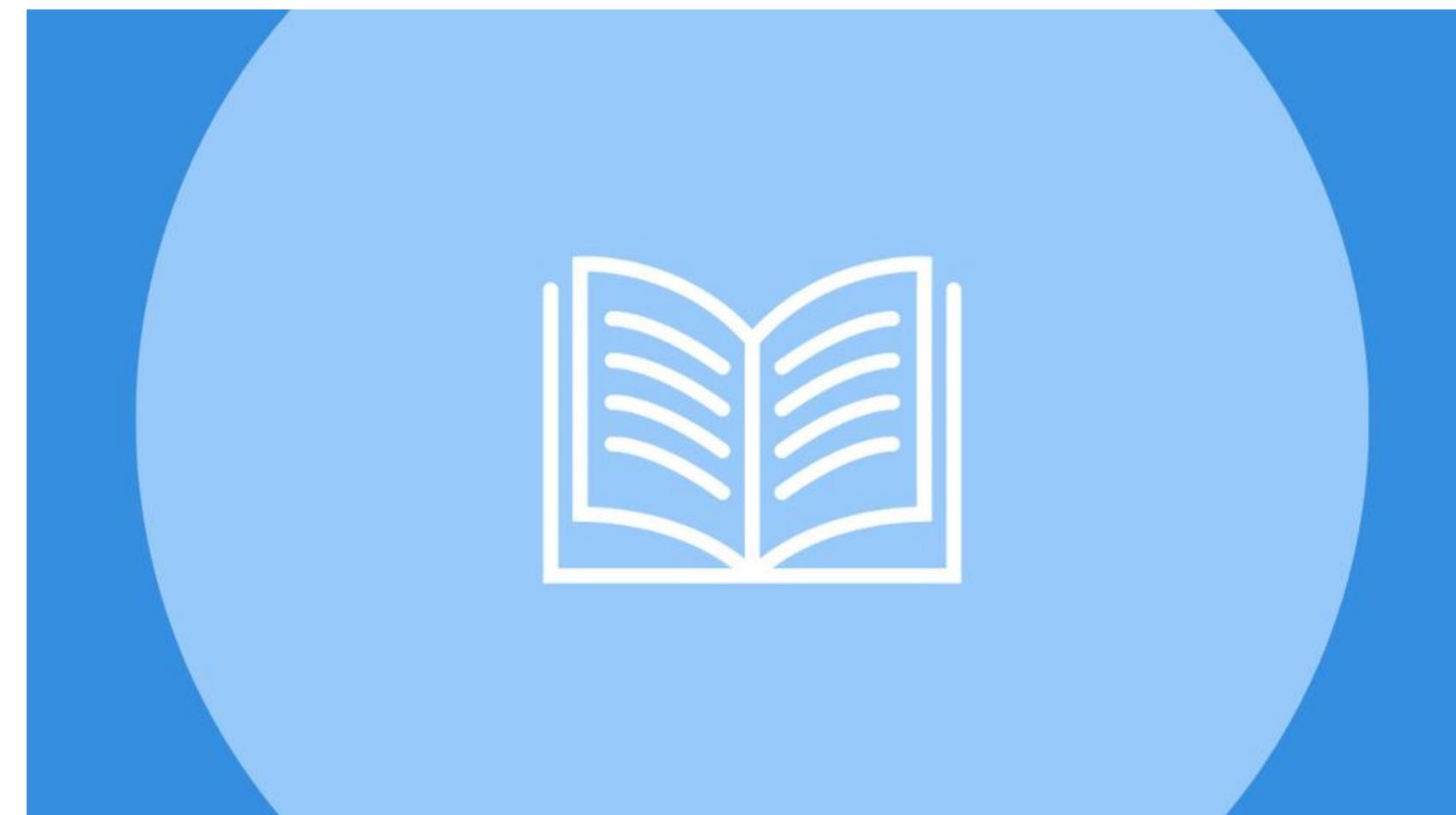
Odjel zaštita i pohrana

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

The screenshot shows a digital form titled "PODACI O PRIPREMI GRAĐE ZA SNIMANJE". At the top left, there are three circular fields labeled "Foto građa" (with one checked), followed by a large grid for "Podaci o pripremi". Below this, there are two options: "Obrazac pripreme - pojedinačni" and "Obrazac pripreme - zbirni", with the latter being selected. A blue "Save" button is visible at the bottom right. The background of the screen shows a weather forecast for Zagreb: "Cloudy" with a 70% chance of rain and a temperature of 22°C.

Goobi - servis za podršku tijeku digitalizacije

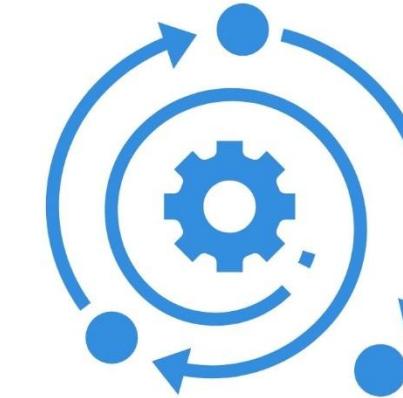

Goobi

Navigacija

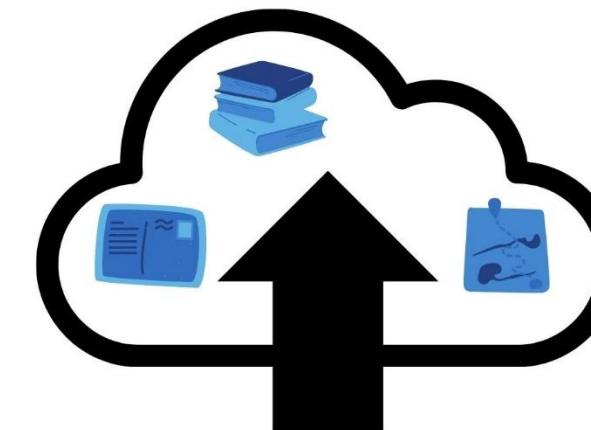
**Predlošci procesa
i zadaci**

**Preuzimanje
metapodataka iz
kataloga**

**Proces slanja
omeđene građe**

Središnji sustav za trajnu pohranu

 eKULTURA Središnji sustav

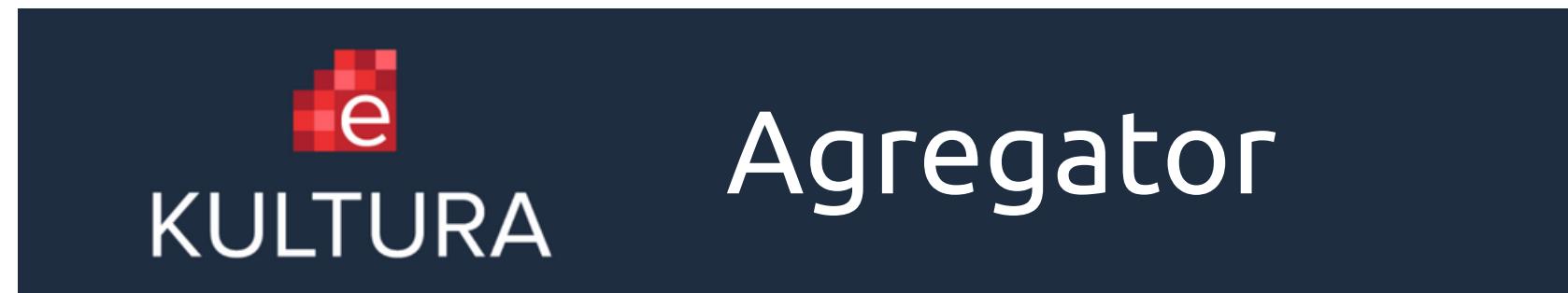
Pregled objekata

Administracija i
pretraživanje

Nacionalni aggregator

Portal eKultura

eKULTURA

Portal eKultura

Grafički prikazi

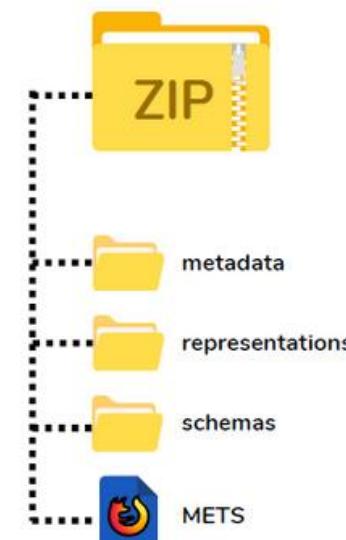
Grafički prikazi

Što su informacijski paketi?

(engl. Submission Information Package)
SIP Informacijski paket koji se kreira u sustavu Goobi i namijenjen je slanju na trajnu pohranu u Središnjem sustavu.

(engl. Archival Information Package)
AIP Informacijski paket pohranjen u Središnjem sustavu.

(engl. Dissemination Information Package)
DIP Informacijski paket koji je derivat jednog ili više AIP-a, a namjena mu je dostava vanjskom korisniku na zahtjev.


```
graph TD; ZIP[ZIP] --- metadata[metadata]; ZIP --- representations[representations]; ZIP --- schemas[schemas]; ZIP --- METS[METS]
```

Grafički prikazi

Propisi

Smjernice, pravilnici, zakoni, standardi, upute...

- Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti
- Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima
- Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara
- Pravilnik o zaštiti, otpisu i reviziji knjižnične građe
- Pravilnik o obveznom primjerku digitalne građe
- Standard za digitalne knjižnice
- Smjernice za digitalizaciju kulturne baštine
- Upute za rad u sustavu Goobi

ISKUSTVA KNJIŽNIČARA

Aleksandra Mikić-Grginčić, knjižničarka

Zavičajna zbirka
Gradska knjižnica "Ivan Goran Kovačić" Karlovac

Sanja Kosić, viša knjižničarka

Voditeljica Odjela izgradnje i obrade fondova
Sveučilišna knjižnica Rijeka

Paula Raguž, knjižničarka

Voditeljica Znanstvene knjižnice
Dubrovačke knjižnice

Vikica Semenski, knjižničarska savjetnica

Koordinatorica Odjela katalogizacije
Knjižnice grada Zagreba

Zaključno...

- kontinuirano objavljivanje novog sadržaja
(autorsko pravo)
- informiranje knjižnične zajednice o dostupnosti virtualnog vodiča
- praćenje broja knjižnica koje se uključuju u e-Kulturu

Hvala na pažnji!

digitalna@nsk.hr

digitalna-plus@nsk.hr